

DiSKAR

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU ARAŞTIRMA DAİRESİ

16 Temmuz 2018, İstanbul

İŞSİZLİK VE İSTİHDAM RAPORU- TEMMUZ 2018

MEVSİMSEL ETKİLERDEN ARINDIRILMIŞ İŞSİZLİK ARTTI, İSTİHDAM DÜŞTÜ

TÜRKİYE İŞSİZLİKTE EN KÖTÜ DÖRT ÜLKE ARASINDA

- GERÇEK İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 17,3
- OECD İÇİNDE EN YÜKSEK DÖRDÜNCÜ İŞSİZLİK TÜRKİYE'DE
  - GERÇEK İŞSİZ SAYISI 5 MİLYON 872 BİN
- NE EĞİTİMDE NE İSTİHDAMDA OLAN GENÇ SAYISI 2,5 MİLYONU AŞTI
  - KENTSEL GENÇ İŞSİZLİĞİ YÜZDE 19,
    - GENÇ KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 22
  - KENTSEL GENÇ KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 25,
    - YÜKSEK ÖĞRENİM İŞSİZLİĞİ YÜZDE 10,9

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DISK-AR)

Dikilitaş Mahallesi Eren Sokak No: 4, Beşiktaş-İstanbul

Tel: (0212) 291 00 05- 291 00 06- 258 19 66- 258 19 67

Faks: (0212) 240 42 09 GSM: 0533 276 47 23 Web: disk.org.tr Eposta: diskar@disk.org.tr

Özet

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR) Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK'in 16 Temmuz 2018 günü açıkladığı Nisan 2018 dönemi İlgücü İstatistiklerini değerlendirdi. DİSK-AR'ın işsizlik ve istihdama ilişkin değerlendirmeleri aşağıda yer almaktadır.

- Dar tanımlı standart işsizlik yüzde 9,6'ya düşmüş olmasına rağmen, mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik 10,3 olarak gerçekleşti ve bir önceki aya göre 0,4 puan artış gösterdi.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış standart işsiz sayısı 103 bin artarak 3 milyon 188 binden 3 milyon 291 bine yükseldi.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik yüzde 12,2 olarak gerçekleşirken, mevsim etkilerinden arındırılmış genç işsizliği 17,9 olarak gerçekleşti.
- Geniş tanımlı işsiz sayısı 5 milyon 872 bin, geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 17,3 olarak hesaplandı.
- Kadın işsizliği yüzde 12,6, genç kadın işsizlik oranı yüzde 22 olarak gerçekleşti.
- Yüksek öğrenim işsizliği 10,9 olarak hesaplandı.
- Ne eğitimde ne istihdam da (NEET) olanların oranı yüzde 21,3 olarak açıklandı.
- 2,5 milyonu aşkın genç ne eğitimde ne istihdamda yer alıyor.

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMIŞ İSTİHDAM DÜŞTÜ, İŞSİZLİK ARTTI

TÜİK, Nisan ayı işgücü istatistiklerine göre işsizlik oranı yüzde 9,6 olarak gerçekleşti. Ancak mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik geçen bir önceki döneme göre arttı. TÜİK'e göre mevsimsel etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 103 bin kişi artarak 3 milyon 291 kişiye ulaştı. İşsizlik oranı 0,4 puan artarak yüzde 10,3'e yükseldi.

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdamda ise düşüş yaşanıyor. İstihdam bir önceki döneme göre 34 bin kişi azaldı. TÜİK Nisan ayı mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam 28 milyon 818 bine düşmüştür. Öte yandan mevsimsel etkilerden arındırılmış istatistikler son 5 ayın en düşük istihdamının yaşandığını göstermektedir.

Standart işsizlik hesaplaması dışında alternatif ve gerçek bir işsizlik hesaplama yöntemi olarak kabul edilen geniş tanımlı işsiz sayısı DİSK-AR tarafından Temmuz 2018 itibariyle 5 milyon 872 bin olarak hesaplanmıştır (Tablo 1).

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR)

Dikilitaş Mahallesi Eren Sokak No: 4, Beşiktaş-İstanbul

Tel: (0212) 291 00 05- 291 00 06- 258 19 66- 258 19 67

Faks: (0212) 240 42 09 GSM: 0533 276 47 23 Web: disk.org.tr Eposta: diskar@disk.org.tr

Çalışmayan nüfusun 1 milyon 500 binini **iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar** oluşturdu. Bunun ise 1 milyon 38 bini kadınlardan oluşmaktadır.

İş aramayıp çalışmaya hazır olan grubun büyük çoğunluğu kadınlardan oluşurken, 538 bin kişi ise **iş bulma ümidini kaybetmiş** durumdadır.

Tablo 1: Geniş Tanımlı İşsizlik (Bin)

İşsiz Türü	2018 Nisan
Dar tanımlı işsizler	3.286
Ümitsiz işsizler	538
İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar	1.500
Zamana bağlı eksik istihdam	404
Mevsimlik çalışanlar	144
Toplam	5.872

Kaynak: TÜİK

Nisan 2018 Hane halkı İşgücü Araştırmasından yararlanılarak DİSK-AR tarafından hazırlandı.

YÖNTESEL AÇIKLAMA: GENİŞ TANIMLI İŞSİZLİK

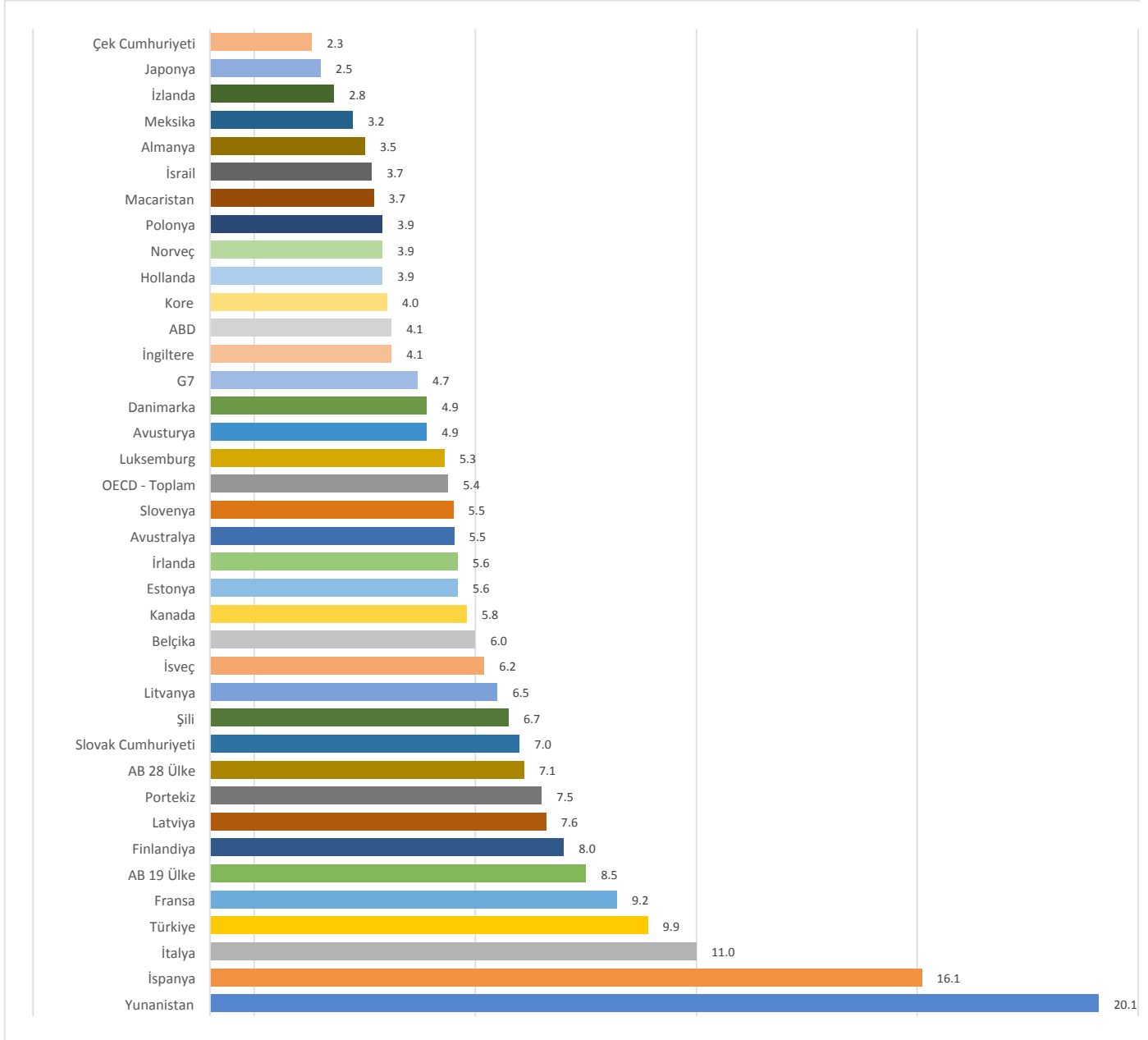
BİLDİĞİ GİBİ TÜİK TARAFINDAN AÇIKLANAN DAR TANIMLI (STANDART) GENEL İŞSİZLİK ORANI İŞGÜCÜ PİYASALARINDAKİ DURUMU BÜTÜN BOYUTLARIYLA ORTAYA KOYAMIYOR. DAR TANIMLI/STANDART İŞSİZLİK HESAPLARININ TAŞIDIĞI KISITLAR VE SORUNLAR NEDENİYLE, İŞSİZLİĞİN GERÇEK BOYUTLARININ ANLAŞILMASI İÇİN ALTERNATİF İŞSİZLİK VERİLERİNE VE DİĞER İŞSİZLİK TÜRLERİNE BAKMAK GEREKİYOR (TABLO1). TÜİK TARAFINDAN KULLANILAN STANDART İŞSİZLİK TANIMI REFERANS DÖNEMİ İÇİNDE İSTİHDAM HALİNDE OLMAYAN KİŞİLERDEN İŞ ARAMAK İÇİN SON DÖRT HAFTA İÇİNDE İŞ ARAMA KANALLARINDAN EN AZ BİRİNİ KULLANMIŞ VE İKİ HAFTA İÇİNDE İŞBAŞI YAPABİLECEK DURUMDA OLAN 15 VE DAHA YUKARI YAŞTAKİ KİŞİLER İŞSİZ KABUL EDİLMEKTEDİR. BU HESAPLAMA YÖNTEMİ İŞSİZLİĞİN GERÇEK BOYUTLARININ ANLAŞILMASINI ZORLAŞTIRMAKTADIR. GENİŞ TANIMLI İŞSİZLİK HESAPLAMASI KLASİK DAR TANIM KAPSAMINDA YER ALAN İŞSİZLER YANINDA, İŞ BULMA ÜMİDİNİ KAYBEDEN İŞSİZLERİ, İŞ ARAMAYAN ANCAK ÇALIŞMAYA HAZIR OLAN İŞSİZLERİ, MEVSİMLİK VE ZAMANA BAĞLI EKSİK ÇALIŞANLARI KAPSAYAN ALTERNATİF İŞSİZLİK TANIMIDIR. ÇALIŞMA EKONOMİSİ LİTERATÜRÜNDE KULLANIMI GİDEREK ARTAN BİR HESAPLAMA YÖNTEMİDİR.

OECD İÇİNDE EN YÜKSEK DÖRDÜNCÜ İŞSİZLİK ORANI TÜRKİYE'DE

OECD'nin yayınladığı istatistiklerde Türkiye'de işsizlik sıralamasında önlere yer alıyor. OECD'nin Mart 2018 verilerine göre OECD ülkeleri arasında en yüksek işsizlik 20,1 ile Yunanistan'da görülürken bu sırayı İspanya, İtalya ve Türkiye izlemektedir.

OECD üyesi ülkeler arasında işsizlik oranı ortalama 5,4 iken Türkiye bu ülkeler arasında en yüksek işsizlik oranına sahip dördüncü ülke olarak yer almaktadır (Grafik 1).

Grafik 1: OECD Ülkelerinde İşsizlik (Mart 2018)

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR)

Dikilitaş Mahallesi Eren Sokak No: 4, Beşiktaş-İstanbul

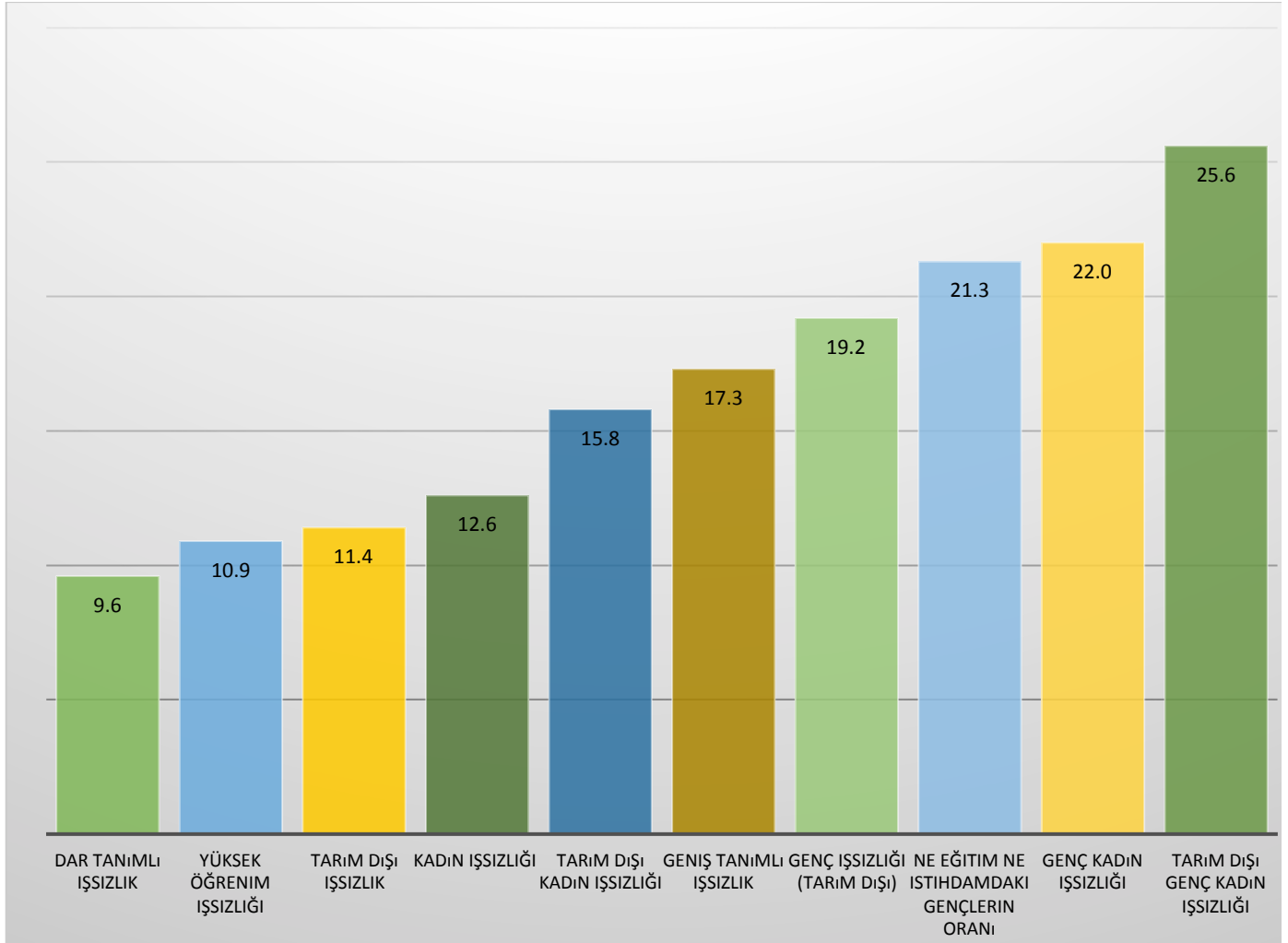
Tel: (0212) 291 00 05- 291 00 06- 258 19 66- 258 19 67

Faks: (0212) 240 42 09 GSM: 0533 276 47 23 Web: disk.org.tr Eposta: diskar@disk.org.tr

KENTSEL KADIN İŞSİZLİĞİ YÜZDE 25,6, GENÇ İŞSİZLİĞİ YÜZDE 19,2!

Genç ve kadın işsizliği ile ne eğitimde ne istihdam olan (NEET) gençlerin oranı yüksekliğini korumaktadır. Yoğun İŞKUR desteğine ve işveren teşviklerine rağmen standart işsizlikte meydana gelen sınırlı düşüşün işsizlik kategorilerine yansımadağı görülmektedir. Özellikle kadın işsizliği ve genç işsizliği kategorileri ile NEET oranları yüksekliğini korumaktadır.

Grafik 2: Türlerine Göre İşsizlik Oranları (Temmuz 2018)

Kaynak: TÜİK Nisan 2018 Hane halkı İşgücü Araştırmasından yararlanılarak DİSK-AR tarafından hazırlandı.

Nisan 2018 TÜİK verilerine göre kadın işsizliği yüzde 12,6 olarak açıklanırken, kentsel kadın işsizliği ve genç kadın işsizliği yüksek oranda seyretmektedir. Tarım dışı kadın işsizliği yüzde 15,8 olarak açıklanırken, genç kadın işsizliği yüzde 22, kentsel kadın işsizliği ise yüzde 25,6 olarak hesaplanmıştır (Grafik 2).

OECD ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en yüksek oranına sahip olan NEET oranı Nisan ayında yüzde 21,3 olarak açıklanmıştır. NEET oranları cinsiyet bazlı incelendiğinde daha da vahim durumda olduğunu söylenebilir. Ne eğitimde ne istihdamda olan erkeklerin oranı 12,4 iken kadınların oranı yüzde 30,6'ya ulaşmaktadır.

Değerlendirme ve Öneriler

İşsizliğin azaltılması ve istihdamda kalıcı ve güvenceli artış sağlanması için önerilerimiz:

- İş başında eğitim adı altında çırak, stajyer, kursiyerlerin ve bursiyerlerin ucuz işgücü deposu olarak kullanılması uygulamasına son verilmelidir.
- “Herkesin çalışması için, herkesin daha az çalışması” ilkesi doğrultusunda haftalık çalışma süresi gelir kaybı olmaksızın 37,5 saate, fazla mesailer için uygulanan yıllık 270 saat sınırı, 90 saate düşürülmelidir.
- Uluslararası çalışma normları doğrultusunda herkese en az bir ay ücretli yıllık izin hakkı tanınmalıdır.
- İstihdam artışlarında kamunun payı dikkate değerdir. Kamu istihdamının artırılması, kamuda eğreti ve güvencesiz çalışma biçimleri yerine, kadrolu ve güvenceli istihdam artışının sağlanması yaşamsal önemdedir. Kamu girişimciliği ve hizmetleri istihdam yaratacak şekilde yeniden ele alınmalı ve kamuda personel açığı derhal kapatılmalıdır.
- Güvencesiz çalışma biçimlerine son verilmeli, tüm taşeron işçilere kadro verilmelidir. Kamu taşeron işçileri kamu işçisi olarak kadroya alınmalıdır.
- Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun “insana yaraşır iş” yaklaşımı temelinde herkese güvenceli ve nitelikli işler sağlanmalıdır.
- Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımı güvence altına alınmalı, sendikal barajlar kaldırılmalı, herkesin sendika hakkını özgürce kullanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Toplum yararına çalışma programları kapsamında çalıştırılanlar daimî işçi statüsüne geçirilmelidir.
- İşsizlik Sigortası Fonunun amaç dışı kullanımına son verilmelidir
- Kadın istihdamının artırılması ve işsizliğinin azaltılması için işgücü piyasalarındaki cinsiyetçi uygulamalara son verilmeli, ev içi bakım hizmetleri devletin gereken nitelikli, yaygın ve ücretsiz bakım hizmetlerini sağlaması ile kadının üzerinden alınmalıdır.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Dairesi (DİSK-AR)

Dikilitaş Mahallesi Eren Sokak No: 4, Beşiktaş-İstanbul

Tel: (0212) 291 00 05- 291 00 06- 258 19 66- 258 19 67

Faks: (0212) 240 42 09 GSM: 0533 276 47 23 Web: disk.org.tr Eposta: diskar@disk.org.tr